

інновацій, розвиток кешлес-економіки, підвищення фінансової грамотності споживачів та бізнесу [5]. Отже, ефективна цифрова економіка є невід'ємною умовою розвитку сучасного світу, інституціональні засади якої забезпечують стратегічне економічне планування та функціонування розвинених країн світу.

Список використаних джерел

1. Акопян Д.Є. Діяльність банків в умовах цифрової економіки. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2022 №8 (297). С. 48-56. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2022/297/pdf/48-56.pdf>
2. Репета М.М., Смолінська С.Д. Напрями удосконалення фінансових послуг банків в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 10 (62). С. 877-880 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/10/201.pdf>
3. 25 провідних банків України 2023 р. URL: https://banksrating.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/TOP_25_BANKOV_2023.pdf
4. Шелудько С.А., Браткевич П.П. Вплив цифровізації на банківський бізнес в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 5 (16). С. 334-339. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/59.pdf
5. Стратегія розвитку фін-теху в Україні до 2025 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finteh2025.pdf?v=4

Дияк Ю.,

*старший викладач кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки,
Національний авіаційний університет*

ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙ В КІБЕРБЕЗПЕКУ

В роботі розглянуто питання значення інвестицій у кібербезпеку, з огляду на загрози та потенційні наслідки недостатньої захищеності. Проаналізовано роль економічних показників у прийнятті рішень щодо кібербезпеки та розглянуто використання статичних та динамічних показників для оцінки інвестиційних можливостей.

Ключові слова: економіка кібербезпеки, кібербезпека, інвестиції, економічні показники, загрози, захист даних, статичні показники, динамічні показники.

В сучасному цифровому світі, де величезний обсяг інформації перебуває в онлайн-середовищі, кібербезпека стала однією з найважливіших складових безпеки як для організацій, так і для окремих користувачів. Швидкі технологічні зміни та розвиток цифрових інфраструктур створюють нові можливості, але й збільшують загрози кібератак та кіберзлочинності. Відсутність адекватного кіберзахисту може призвести до серйозних наслідків, включаючи втрату

Секція 5. Інформаційні технології та цифровізація: проблеми та перспективи розвитку в Україні та світі

конфіденційності даних, порушення функціонування систем, а також значні фінансові збитки.

Інвестиції в кібербезпеку набувають все більшої важливості в контексті забезпечення стійкості та надійності цифрових інфраструктур. Ефективний кіберзахист вимагає не лише наявності сучасних технологій та методів, але й постійних інвестицій у вдосконалення процесів та персоналу. У цьому контексті важливо дослідити роль інвестицій у кібербезпеку, їх вплив на загальний рівень безпеки та ефективність захисту від кіберзагроз.

Навіть якщо практично кожна компанія розуміє переваги належного захисту, багато з них обмежені щодо затвердження бюджету та прийняття інвестиційних рішень. Зазвичай інвестиції в кібербезпеку не приносять безпосередньої прибутковості, тому їхні переваги важко продемонструвати.

Так розрахунок ризиків потребує знання теорії ймовірностей, яка часто є нелегкою для розуміння для людей, які не знайомі з нею. Особи, які приймають рішення на вищому рівні управління часто зосереджені на інвестиціях, які приносять безпосередній прибуток. В універсальному випадку поліпшення існуючого ланцюга створення цінності або ідеї про нові перспективні товари, послуги або продажі вважаються більш привабливими.

Для ефективного захисту компанії фахівцям з кібербезпеки потрібно розвивати експертизу використання економічних показників. Ця експертиза буде необхідною, якщо вони намагатимуться переконати вищих керівників. Крім того, вищі керівники повинні розвивати розуміння економічних аспектів кібербезпеки. Внаслідок цього, витрати та рішення стають більш прозорими.

Найкращий спосіб зробити надійні оцінки - це інтеграція добре обґрунтованих економічних показників. Вони полегшують переконання вищих керівників та забезпечують прозорість навіть для зовнішніх сторін. Проте більшість традиційних економічних показників не можуть безпосередньо використовуватися для кібербезпеки. Це тому, що запобіжні засоби захисту генерують не безпосередній прибуток, а запобігають збиткам, які виникають лише з певною ймовірністю.

Для успішної оцінки інвестицій в кібербезпеку традиційні економічні показники повинні бути адаптовані, а також повинні бути враховані технологічні характеристики. Крім того, показники повинні бути інтегровані в добре обґрунтовану техніку прийняття рішень, яка враховує особливі уподобання особи, що приймає рішення.

Загалом, фінансові показники поділяються на статичні та динамічні.

Статичні показники не враховують часової основи обчислення. Інвестиція, яку потрібно фінансувати на початку, буде так само бажаною, як і інвестиція, яку потрібно фінансувати через кілька років.

Динамічні показники враховують часову основу, використовуючи відсотки, які можуть бути додані або відняті від потоку платежів.

Зазвичай динамічним показникам має бути надано перевагу, оскільки вони дають більш конкретний висновок про інвестицію. Лише динамічні показники враховують відсотки та ліквідність. Відсотки можуть значно збільшити загальні витрати на інвестицію. Крім того, компанія, яка бажає здійснити інвестицію, може не мати достатньої ліквідності.

Статичні показники є також розумним способом оцінки інвестицій. Якщо недостатньо інформації про потік платежів, статичні показники будуть найкращим вибором. Крім того, якщо період часу, який розглядається, дуже короткий або якщо загальні витрати дуже низькі, статичних показників буде достатньо для особи, яка приймає рішення. У цих випадках використання динамічних показників лише ускладнить процес прийняття рішення.

Для розрахунку конкретних показників необхідна базова інформація про розглянуті інвестиції в кібербезпеку, така як вартість придбання, постійні та змінні витрати, термін служби та дохід від ліквідації. Якщо деяка інформація відсутня і наступні показники не можуть бути розраховані, необхідно визначити, яким чином конкретну альтернативу слід розглядати в рамках процесу прийняття рішень.

Список використаних джерел

1. NIS Investments Report 2023 - ENISA - European Union. URL: <https://www.enisa.europa.eu/publications/nis-investments-2023>.
2. COBIT 2019 Framework: Governance and Management Objectives. URL: <https://store.isaca.org/s/store#/store/browse/detail/a2S4w000004Ko5aEAC>.

Кашпур О.,
студент 2 курсу, 051 Економіка
Кочетков В.,
д.е.н., проф.,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ІНСТРУМЕНТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ

Сучасна ера даних відкриває нові горизонти для аналізу та прогнозування розвитку соціально-економічних систем, завдяки стрімкому прогресу в галузі інструментів інтелектуального аналізу даних. Це дослідження розглядає вплив інструментів інтелектуального аналізу даних та прогнозування на трансформацію соціально-економічних систем у контексті глобалізації та цифровізації. Воно висвітлює використання машинного навчання та штучного